

návrh žalobkyně na vydání rozsudku pro zmeškání a bylo prvému soudu uloženo, by znova o návrhu tom rozhodl. Prvý soud odmítl dovolací rekurs jako nepřípustný proto, že nebyla vyhražena právní moc, rekursní soud však vyhověl rekursu žalované strany do tohoto odmítacího usnesení a nařídil prvému soudu, by dovolací rekurs předložil k dalšímu opatření. Usnesení to vešlo formálně v moc práva, ježto se žalobkyně vzdala dovolacího rekursu proti změnovacímu usnesení rekursního soudu. Avšak usnesením tím by nebyla vázána opravná stolice, povoláná k věcnému vyřízení dovolacího rekursu proti zrušovacímu usnesení rekursního soudu. Otázku přípustnosti dovolacího rekursu zkoumá nejvyšší soud podle § 526 druhý odstavec c. ř. s. samostatně, nejsou vázány názory ani nižších soudů ani stran. Nejvyšší soud poukazuje v té příčině na důvody rozhodnutí, uveřejněného pod čís. 5327 sb. n. s. a dokládá, že při správnosti opačného názoru by mohlo býti vnučeno nejvyššímu soudu věcné vyřízení dovolacích rekursů i zřejmě nepřípustných, na př. v otázce útrat (§ 528 c. ř. s.), což by jistě neodpovídalo intencím zákona.

Než i dovolací soud shledává, že jest dovolací rekurs v tomto případě přípustný. Tomu nebrání okolnost, že nebyla vyhražena právní moc zrušovacího usnesení. Rekursním soudem nebylo uloženo soudu své stolice, by učinil nové rozhodnutí, v y s l e c h n a s t r a n y (druhý odstavec § 527 c. ř. s.). To se nestalo z n e d o p a t ř e n í rekursního soudu (srovnej Cícha: »Zur Auslegung des § 527/2 ZPO.«, Prager, Archiv 1929 str. 862), neboť předchozí jednání stran a jejich výsledky v řízení o návrhu strany na vydání rozsudku pro zmeškání pro nepodání žalobní odpovědi jest povahou tohoto řízení vyloučeno.

Ve věci není dovolací rekurs oprávněn, neboť vývody v něm obsažené nejsou s to, by vyvrátily správné důvody rozhodnutí jím napadeného. Žalovaný dopouští se téže chyby, jako soud první, tím, že si neuvědomil, že tu jest rozhodnouti jen o otázce práva procesního, zda jsou splněny zákonně předpoklady, za kterých nutno podle § 402 c. ř. s. odmítnouti návrh strany žalující na vydání rozsudku pro zmeškání, záležející v tom, že strana žalovaná nepodala včas odpověď na žalobu. Rekursní soud zodpověděl tuto otázku záporně a žalovaný nedolíčil, který z předpokladů v § 402 c. ř. s. uvedených tu jest. Místo toho zabývá se otázkou práva hmotného, zda žalobní nárok jest skutkovými údaji strany žalující opodstatněn. To činí na místě nevhodným a jsou veškeré příslušné vývody jeho bezúčelné, poněvadž řešení této otázky nebylo předmětem napadeného usnesení a není možno, by se jí nejvyšší soud již nyní obíral.

Čís. 9947.

Pozemková reforma.

Nelze povolit odklad exekuce vyklizením ze zabraného majetku na základě (nepřípustné v tomto řízení) opoziční žaloby.

Odklad exekuce vyklizením ze zabraného majetku může povolit jen Státní pozemkový úřad. Vypovězený vlastník nemá nárok na odklad, nýbrž může se domáhati přímo zastavení (zrušení) exekučního vyklizení, byly-li vypovězené nemovitosti právoplatně ze záboru vyloučeny podle § 3 a) zák. zák., nebo podle § 7 nebo § 11 téhož zákona právoplatně propuštěny, nebo podle § 20 příř. zák. právoplatně vlastníku ponechány, jakož i byla-li výpověď Státním pozemkovým úřadem odvolána nebo zrušena.

Předpisů exekučního řádu lze použiti v pozemnoreformní exekuci, pokud lze ustanovení ta srovnati s předpisy a s duchem pozemnoreformního zákonodárství; to neplatí o odkladu exekuce.

Výpověď ze zabraného majetku nepozbývá účinnosti, třebaš nebyla sebe déle uplatněna, aniž tehdy, není-li dosud dohoda o konečném vyřízení pozemnoreformní akce konečně vyřešena. V tomto případě mohl se vlastník zabraného majetku zajistiti proti exekučnímu provedení výpovědi tím, že si vymínil, že Státní pozemkový úřad nepovede na základě výpovědi exekuci, dokud osud dohody nebude právoplatně vyřešen.

(Rozh. ze dne 30. května 1930, R I 349/30.)

Proti exekuci Státního pozemkového úřadu o vyklizení a odevzdání vypověděných zabraných nemovitostí podal vlastník zabraného majetku žalobu podle § 35 ex. ř., v níž na konci navrhl odklad výkonu exekuce až do právoplatného rozhodnutí o žalobě a odůvodnil návrh § 42 čís. 5 a § 44 ex. ř., ježto by s výkonem exekuce byla pro něho spojena nenahraditelná újma. Soud první stolice vyhověl návrhu na odklad exekuce z důvodu § 19 čtvrtý odstavec nesp. říz. nikoliv však z důvodu § 42 čís. 5 a § 44 ex. ř., protože se vnučené vyklizení provádí v řízení nesporném a ustanovení exekučního řádu o odkladu exekuce nepřichází tu v úvahu. Rekursní soud zamítl návrh na odklad exekuce. Důvody: § 19 čtvrtý odstavec nesp. říz. praví: »Je-li však podle § 2 čís. 7 nesp. říz. sporné, zda je pohledávka po právu, záleží na uvážení soudu, zda sečká s dalšími exekučními úkony až do rozhodnutí sporu, či zda pokračuje v nich až do zajištění.« Tento předpis podle čl. XIII. uv. zák. k ex. ř. není dotčen. § 2 čís. 7 nesp. říz. stanoví: »Pokud závišejí opatření o věcech nesporného soudnictví na objasnění sporných právních otázek anebo skutkových okolností, které mohou býti vysvětleny jen řádným průvodním řízením, nesmí soud ukvapeně rozhodnouti o právech stran, nýbrž musí buď ihned zahájiti právní jednání nebo súčasťně odkázati na pořad práva a, pokud to nařizují zvláštní předpisy, o to pečovati, by až do rozhodnutí sporu byla dána jistota nebo se nezměnil stav věci.« Tu však nejde o pohledávku soukromého práva, nýbrž o vykonatelný nárok československého státu, prýstící z veřejného práva na základě záborového zákona na vyklizení a odevzdání zabraných nemovitostí a opatření nesporného soudce, vyklizení a odevzdání zabraných nemovitostí těch nezávisí na objasnění sporných otázek nebo skutkových okolností, neboť nárok státu jest nesporný a

disposice s ním přísluší jen Státnímu pozemkovému úřadu, nikoliv exekutu, ba ani nespornému soudci z úřadu. Není tu tedy případu § 2 čís. 7 a § 19 čtvrtý odstavec nesp. říz.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Proti vyklizení podle § 20 náhr. zák. nelze uplatňovati opoziční nárok žalobou podle § 35 ex. ř., nýbrž podle stálé praxe nejvyššího soudu jen návrhem, o němž soud k vyklizení povoláný jedná a rozhodne v řízení nesporném podle § 2 čís. 5 nesp. říz., aniž by směl věc odkazovati podle § 2 čís. 7 na pořad práva (žaloby), byť bylo rozhodovati i o sporných skutkových okolnostech, nýbrž musí tu i otázku důkazu řešiti sám, a odkazuje se v té příčině aspoň na rozhodnutí čís. 4829 a 5772 sb. n. s. Když však stěžovatel podal místo návrhu v nesporném řízení žalobu, tedy právní prostředek nepřipustný, jsou nepřipustné i návrhy, které se na jeho podkladě činí, neboť nepřipustný právní prostředek nemůže vésti k cíli, t. j. dopomoci uplatňovanému nároku k uskutečnění, nýbrž musí býti odmítnut. Když tedy stěžovatel žádal o odklad vyklizení na základě nepřipustné žaloby, nemůže býti odklad povolen. Ale ani ve věci samé nedojde se k výsledku pro stěžovatele příznivému. Jak v rozhodnutí čís. 6176 (také čís. 8982) sb. n. s. dovozeno, nedopouští § 20 náhr. zák. odklad vyklizení navrženého Státním pozemkovým úřadem na základě právoplatné výpovědi po uplynutí výpovědní lhůty, nýbrž odklad může povoliti jedině a výlučně Státní pozemkový úřad sám. Vypověděný vlastník nemá práva na odklad, neboť, pokud exekuční titul, výpověď, platně trvá, může vyklizení odpírati, jak zase v rozhodnutí čís. 6616 sb. n. s. podrobně provedeno, jen když vypověděné nemovitosti právoplatně vystoupily ze záboru, když buď byly ze záboru podle § 3 a) záb. zák. právoplatně vyloučeny, nebo podle § 7 nebo 11 téhož zákona právoplatně propuštěny nebo podle § 20 příd. zák. právoplatně vlastníku ponechány; v takových případech však nemá vlastník potřebí odkladu, nýbrž, ježto se vypuštění ze záboru může státi jen písemným výrokem Státního pozemkového úřadu (§ 7 čís. 1 a 3 zák. o poz. úř., § 20 příd. zák.), může vlastník, předlože toto písemné rozhodnutí Státního pozemkového úřadu, přímo o z a s t a v e n í (zrušení) exekučního vyklizení zakročiti (§ 40 ex. ř.). Podstatně stejně má se věc, pozbyla-li výpověď jakožto exekuční titul platnosti přímo, t. j. byla Státním pozemkovým úřadem odvolána nebo zrušena; i tu musí o tom míti vlastník písemné vyrozumění Státního pozemkového úřadu a domůže se na jeho základě přímo zastavení exekuce, nebo, stalo-li se zpětvzetí výpovědi podáním Státního pozemkového úřadu k soudu, nepovolí soud na základě takové výpovědi vyklizení, nebo, povolil-li je nedopatřením, domůže se zamítnutí návrhu na vyklizení vlastníkem rekurse, anebo, byla-li takto výpověď vzata zpět teprve za exekuce, domůže se zastavení exekuce návrhem podle § 40 ex. ř., ač-li Státní pozemkový úřad neučiní sám návrh na zastavení. Tolik ve všeobecnosti. Co se týče jednotlivých bodů

stížnosti, mýlí se stěžovatel, snaže se ze rčení § 20 náhr. zák., že soud provede vyklizení a odevzdání vypověděných nemovitostí podle předpisů exekučního řádu, vyvoditi, že má právo použití všech předpisů exekučního řádu a tedy také předpisů o odkladu; nikoli, neboť jen vyklizení a odevzdání nemovitostí provede se, jak zákon výslovně praví, podle exekučního řádu, t. j. jest tím odkázáno jen na předpisy § 349 ex. ř. Tím ovšem není vyloučeno, by těch kterých ustanovení exekučního řádu nebylo použito i v pozemnoreformní exekuci, jež se provádí v řízení nesporném, avšak jen potud, pokud ustanovení ta lze srovnati s předpisy a s duchem pozemnoreformního zákonodárství, což však právě o odkladu vyklizení říci nelze, jak shora doličeno (§ 20 náhr. zák. posl. věta).

Uplatňuje-li stěžovatel, že Státní pozemkový úřad výpověď z roku 1924/1925 nechal »projíti« a mimo to, že výpověď pozbyla platnosti dohodou mezi nimi uzavřenou, jest rovněž na omylu. Výpověď vůbec nemůže »projíti«, t. j. byť sebe déle nebyla exekučně provedena, nemůže pozbyti účinnosti, a co se týče dohody, měla se věc nejen podle vylíčení Státního pozemkového úřadu, nýbrž i podle rozhodnutí nejvyššího správního soudu ze dne 8. března 1930, čís. 3747, na něž se stěžovatel odvolává a jež v ověřeném opise připojuje, tedy i podle jeho vlastního udání a tudíž bezesporně tak, že sice uzavřena byla dohoda o konečném vyřešení pozemkové reformy na držebnostech stěžovatelových, avšak platnost její závisela podle protokolu ze dne 28. ledna 1928 od toho, že propuštění ze záboru dohodou tou pro stěžovatele vymíněné schváleno bude správním výborem, tento však usnesením ze dne 25. června 1928 návrh na schválení zamítl, načež Státní pozemkový úřad výměrem z téhož dne vyznamenal stěžovatele, že následkem tohoto neschválení považovati jest dohodu tu za neučiněnou, a posléze, že nejvyšší správní soud výše citovaným rozhodnutím tento výměr Státního pozemkového úřadu pro vadnost řízení zrušil. Podle toho není sice ještě otázka této dohody konečně vyřešena, avšak právě proto nelze říci, že propuštění ze záboru povolené stěžovateli v dohodě pod podmínkou schválení správním výborem, jest právoplatné, propuštění vůbec ještě nenastalo, když je správní výbor, odmítnuv již jednou schválení, po zrušovacím rozhodnutí nejvyššího správního soudu, lépe řečeno až do podání stěžovatelovy dovolací stížnosti neschválil, a musí tedy stěžovatel čekati, zda se tak stane, neboť do té doby jest výpověď v platnosti, tedy platným exekučním titulem, a nelze, jak již řečeno, odklad povolit, leč na návrh Státního pozemkového úřadu. Stěžovatel udělal chybu, když si v dohodě, v protokolu ze dne 28. ledna 1928 nevymínil, že, dokud osud dohody nebude právoplatně vyřešen, Státní pozemkový úřad nesmí na základě výpovědi vésti exekuci, neboť to byl jediný prostředek, jímž se mohl proti exekučnímu provedení výpovědi zajistiti, ježto jinak výpověď musí vždy na návrh Státního pozemkového úřadu býti provedena, jak výslovně nařizuje § 20 náhr. zák., kdežto, kdyby si byl v onom protokole toto přiročí smluvně vymínil, byl by mohl s odvoláním na tento veřejný dokument, jež by si soud podle § 55 třetí odstavec ex. ř. od Státního pozemkového úřadu vyžádal, podle § 40 ex. ř. navrhnouti zastavení

exekuce. Ostatní vývody stížnosti vyvráceny jsou již rozhodnutími shora citovanými, zvláště také i námitka, že stát podle dosavadního zákonodárství neručí za škody způsobené nezákonným výkonem veřejné moci a že tedy, i když stát jest straně dostatečnou zárukou, přece by se náhrady škody nedomohla. Námitka tato neodolá hořejším důvodům, neboť pravda sice, že § 92 úst. list. není ještě všeobecně proveden, avšak z těchto dvou shora uvedených návěští, že: 1. podle § 20 náhr. zák. musí soud, jakmile výpověď nabyta právní moci a lhůta výpovědní uplynula, na návrh Státního pozemkového úřadu provést vyklizení a odevzdání vypověděných nemovitostí, a že 2. odpor proti tomu jest právně možný jen tehdy, pozbyla-li výpověď vůbec neb na čas právní účinnosti, buď tedy že výpověď sama byla vzata zpět nebo Státní pozemkový úřad platně a závazně, t. j. platnou smlouvou povolil straně příročí (jímž není ještě prodloužení lhůty k vyklizení podle poslední věty § 20 náhr. zák.), anebo že byla vypověděná nemovitost, o jejíž vyklizení jde, buď podle § 3 a) záb. zák. ze záboru právoplatně vyloučena, nebo podle § 7 nebo 11 záb. zák. právoplatně ze záboru propuštěna, nebo konečně podle § 20 příd. zák. právoplatně vlastníku ponechána, plyne, že, když není důvodu odporu podle čís. 2, Státní pozemkový úřad vede exekuci úplným právem, není tu tedy nezákonného výkonu moci veřejné a nemůže tedy býti řeči o nějaké škodě stěžovatelově z výkonu toho vyplývající, při čemž se odkazuje na rozhodnutí čís. 8982 sb. n. s. a obsažený v něm výklad § 162 jedn. řádu.

Čís. 9948.

S hlediska § 1042 obč. zák. lze se domáhati též náhrady za náklad, k němuž byl škůdce podle zákona zavázán třetí osobě z důvodu poškození. Podle § 1042 obč. zák. může se i nemocnice domáhati na škůdci zaplacení léčebných nákladů na poškozeného.

(Rozh. ze dne 30. května 1930, R I 363/30.)

Při srážce elektrické dráhy s automobilem byl poraněn Josef Z., jenž byl pak ošetřován ve Všeobecné nemocnici v Praze. Žalobou, o níž tu jde, domáhala se Všeobecná nemocnice v Praze na elektrických podnikcích, řidiči motorového vozu, majiteli automobilu a řidiči automobilu, by byli uznáni povinnými nahraditi jí rukou společnou a nerozdílnou náklady ošetřování Josefa Z-a v nemocnici. *P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e* žalobu zamítl, maje za to, že náhradní nárok proti žalovaným by mohl uplatňovati jen Josef Z., kdežto žalobkyně se může domáhati náhrady ošetřovacích nákladů jen na Josefu Z-ovi. *O d v o l a c í s o u d* zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, ji znovu projednal a rozhodl. *D ů v o d y*: Odvolací soud sice nesdílí odvolatelův názor, že jest ho pokládati za přímo poškozeného v tom smyslu, že náklady jím vynaložené na léčení zraněného Josefa Z-a nejsou nezbytným důsledkem škodné události. Soud odvolací po-